

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

FINANČNI

RAČUNI SLOVENIJE

ČETRTLETNA INFORMACIJA

JULIJ 2017

Povzetek dogajanj v zadnjem letu (od konca prvega četrtertletja 2016 do konca prvega četrtertletja 2017)

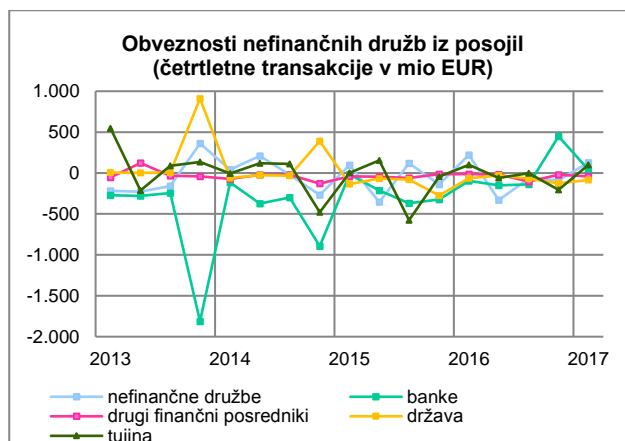
- **Nefinančne družbe** so poslabšale neto finančni položaj do bank in države, izboljšale pa do gospodinjestev in tujine.
- **Centralna banka** je neto finančni položaj izboljšala do tujine ter poslabšala do bank.
- V **bankah** se je nadaljevalo upočasnjeno zmanjševanje danih posojil, zmanjšale so se naložbe v vrednostne papirje, povečale pa vloge pri centralni banki. Nadaljevalo se je upočasnjeno razdolževanje do tujine ter naraščanje vlog nebančnega sektorja.
- **Drugi finančni posredniki** so terjatve povečali do tujine in zmanjšali do nefinančnih družb, obveznosti pa povečali do gospodinjestev in zavarovalnih družb ter zmanjšali do tujine in države.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje vrednostne papirje in zmanjšali naložbe v državne vrednostne papirje ter naložbe pri bankah.
- **Država** je zmanjšala vloge znotraj lastnega sektorja in v tujini ter povečala pri centralni banki, zmanjšala je terjatve iz posojil, na drugi strani pa povečala obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev do centralne banke ter zmanjšala do bank in tujine. Primanjkljaj na letni ravni je znašal 1,4% BDP.
- **Gospodinjstva** povečujejo vloge pri bankah, pri tem zmanjšujejo vezane vloge in povečujejo vloge na vpogled, od zadnjega četrtertletja 2015 se nadaljuje tudi naraščanje obsega najetih posojil.
- Neto finančni položaj **tujine** se je poslabšal najbolj do centralne banke in drugih finančnih posrednikov, izboljšal pa do države.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrtrletja 2017 znašala 43,7 mrd EUR in so se v zadnjem letu (od konca prvega četrtrletja 2016 do konca prvega četrtrletja 2017) povečala za 1,9 mrd EUR. **Druge terjatve** so dosegle 15,6 mrd EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (83%), od tega 47% do tujine in 42% v okviru lastnega sektorja, pri čemer so se povečali do tujine (za 580 mio EUR) in nefinančnih družb (za 250 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 15,1 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, od tega največ znotraj lastnega sektorja (79%), pri čemer so transakcije znašale 466 mio EUR, pozitivne vrednostne spremembe pa 161 mio EUR. **Gotovina in vloge** so dosegle 6,5 mrd EUR, od tega 91% pri bankah, in so se povečale za 664 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 80,3 mrd EUR in so se povečale za 993 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 40 mrd EUR in so se povečale preko transakcij za 866 mio EUR, preko vrednostnih sprememb pa za 1 mrd EUR. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (30%), tujina (25%), država (21%) in gospodinjstva (21%). Najeta **posojila** so znašala 23,7 mrd EUR, od tega pri bankah (40%), v tujini (29%), pri nefinančnih družbah (13%) in državi (8%), ter so se zmanjšala za 752 mio EUR preko transakcij in za 790 mio EUR preko vrednostnih sprememb. Nefinančne družbe so imele 15,9 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz

komercialnih kreditov in predujmov (69%), od tega 50% do nefinančnih družb in 43% do tujine.

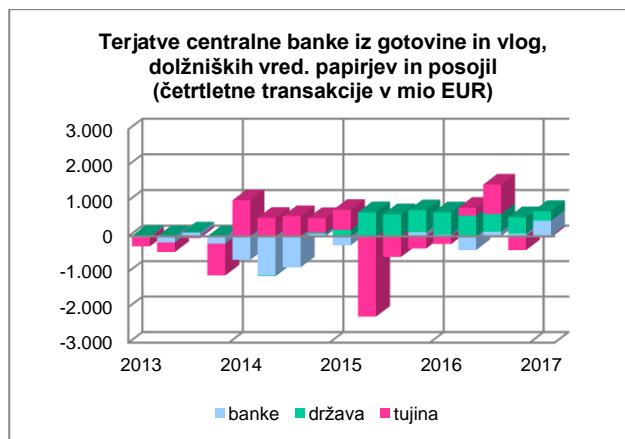

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 36,6 mrd EUR in se je povečal za 865 mio EUR, najbolj do bank (za 866 mio EUR) in države (za 540 mio EUR), zmanjšal pa do gospodinjstev (za 426 mio EUR) in tujine (za 223 mio EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 52% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega četrtrletja 2017 znašala 13,5 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,7 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (81%), vloge (8%) in posojila (8%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 3,3 mrd EUR (večina v okviru programa odkupovanja obveznic) na 10,8 mrd EUR, pri čemer je bilo 55% naložb v tujih, 45% pa v domačih državnih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 1 mrd EUR **vlog** (od tega skoraj polovica v obliki terjatev iz naslova razdelitve evro bankovcev znotraj Evrosistema¹), ki so se zmanjšale za 979 mio EUR. **Posojila** bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja so znašala 1,1 mrd EUR in so se povečala za 384 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 12,9 mrd EUR in so se povečale za 2,7 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegale 5,1 mrd EUR, predvsem do gospodinjstev in tujine. **Vloge** so se povečale za 2,4 mrd EUR na 6,4 mrd EUR, pri čemer je bilo bančnih vlog 47%, državnih 44%, vloge tujine (obveznosti v sistemu Target²) pa so predstavljale 8%.

Neto finančni položaj centralne banke se je v zadnjem letu izboljšal do tujine (za 832 mio EUR) ter poslabšal do bank (za 878 mio EUR).

¹ Pozitivna razlika med gotovino, ki je dodeljena Banki Slovenije v skladu s ključem za razdelitev bankovcev v Evrosistemu, in gotovino, ki jo Banka Slovenije dejansko daje v obtok, se evidentira med terjatvami iz vlog.

² Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

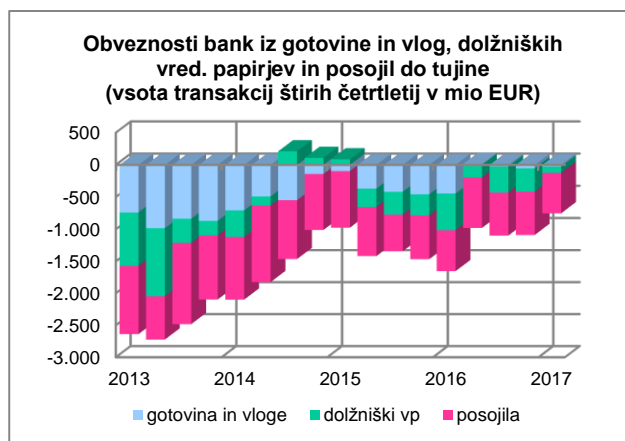
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank³ so konec prvega četrletja 2017 znašala 39,5 mrd EUR in so se po nekajletnem intenzivnem zmanjševanju v zadnjem letu zmanjšala le za 131 mio EUR. Dana **posojila** so predstavljala 23,4 mrd EUR oz. 59% naložb⁴, največ nefinančnim družbam (40%) in gospodinjstvom (40%). Zmanjšala so se za 224 mio EUR, pri čemer je bil negativni učinek odpisov in prodaj slabega portfelja v skupni višini 657 mio EUR ublažen s povečanjem danih posojil v višini 432 mio EUR, predvsem gospodinjstvom. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,7 mrd EUR, pri čemer je bilo 52% naložb v državnih, 41% pa v tujih vrednostnih papirjih. Naložbe v tuje vrednostne papirje so se povečale za 546 mio EUR, v domače (predvsem državne) pa zmanjšale za 1,3 mrd EUR. Banke so imele 6,2 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, ki so se povečale za 957 mio EUR, predvsem na račun povečanja vlog pri centralni banki (za 1,1 mrd EUR).

Obveznosti bank so znašale 37,5 mrd EUR in so se povečale za 643 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 26,9 mrd EUR, največ gospodinjstev (63%) in nefinančnih družb (22%). Povečale so se vloge gospodinjstev (za 970 mio EUR) in nefinančnih družb (za 571 mio EUR), zmanjšale pa vloge države (za 258 mio EUR). Banke so imele 4,6 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil**, od tega 54% do tujine. Posojila so se zmanjšala za 406 mio EUR, od tega najbolj do tujine in bank, povečala pa se je zadolženost pri

Evrosistemu. **Kapital** bank je znašal 4,9 mrd EUR, pri čemer se je delež države zmanjšal na 51%, tujine pa povečal na 42%. Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so dosegle 781 mio EUR.

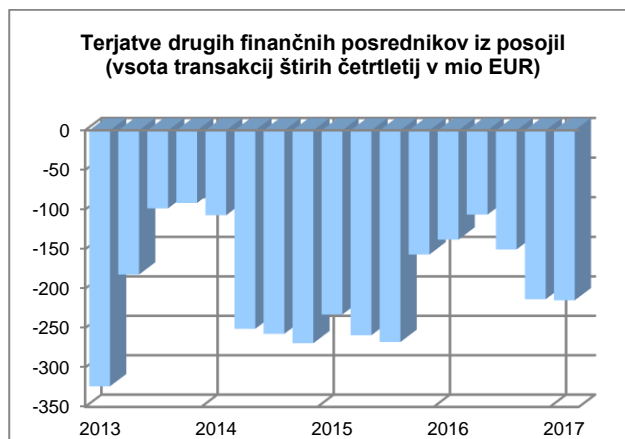
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do centralne banke, poslabšal pa do nefinančnih družb, države in gospodinjstev.

S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrletja 2017 znašala 7,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 238 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,7 mrd EUR, največ v tujino (55%) in nefinančne družbe (30%) ter so se povečale za 382 mio EUR. Dana **posojila** so dosegla 2,7 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (54%) in gospodinjstvom (39%), ter so se zmanjšala za 168 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Terjatve iz **vlog** so znašale 640 mio EUR, pri čemer so imeli 76% vlog v domačih bankah in 23% v tujini. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so dosegle 422 mio EUR, pretežno v tujini (82%).

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 7,2 mrd EUR in so ostale na ravni izpred enega leta. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 4,1 mrd EUR in so se povečale za 496 mio EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (59%), predvsem v lasti gospodinjstev (58%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (34%). Vrednost investicijskih skladov se je zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečala za 273 mio EUR na 2,4 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 2,9 mrd EUR, od tega 54% v tujini in 30% pri bankah, ter so se zmanjšala za 483 mio EUR, predvsem v tujini in pri državi.

³ V četrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

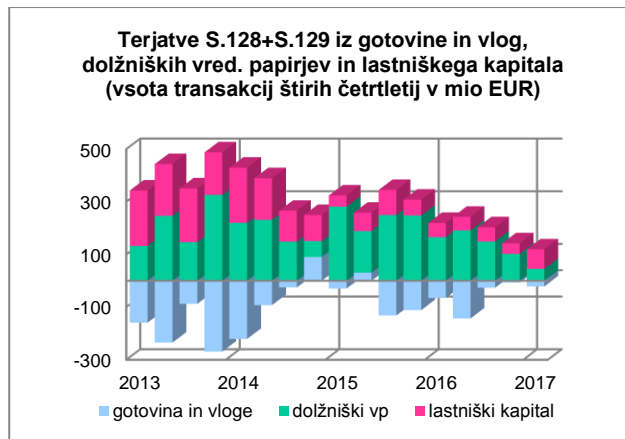
⁴ Konec prvega četrletja 2017 so oslabitve na posojilih dosegle 2 mrd EUR, kar je predstavljalo 8,7% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega četrtertletja 2017 znašala 10,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 457 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6 mrd EUR), predvsem v tuje (66%) in državne (25%). Stanje naložb se je povečalo za 192 mio EUR, pri čemer so povečali naložbe v tuje in zmanjšali v domače vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 2,8 mrd EUR, največ v tujino (46%), investicijske sklade (30%) in zavarovalne družbe (11%) ter so se povečale za 216 mio EUR. Terjatve iz **vlog** so znašale 688 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 10,1 mrd EUR in so se povečale za 421 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (7,9 mrd EUR), ki so se povečali za 310 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 40%, življenjskih zavarovanj 38%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 21%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 1,8 mrd EUR.

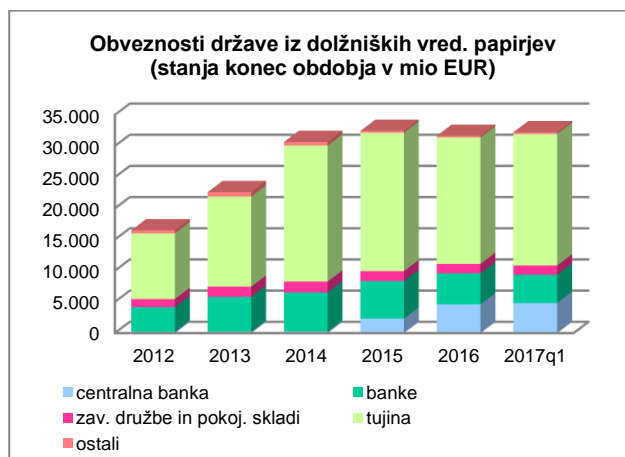
Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (38%), tujina (20%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (18%) ter gospodinjstva (10%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega četrtertletja 2017 znašala 31,7 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 3,8 mrd EUR. Država je imela 15,4 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (53%) in banke (16%). Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 7,7 mrd EUR, od tega 38% do tujine, 37% do centralne banke, 17% do bank in 9% znotraj lastnega sektorja. Terjatve so se zmanjšale predvsem znotraj lastnega sektorja (za 2,1 mrd EUR) in do tujine (za 1,5 mrd EUR), povečale pa do centralne banke (za 1,5 mrd EUR). Država je imela 3,9 mrd EUR terjatev iz **posojil**, od tega 50% do nefinančnih družb in 33% do tujine. Terjatve so se zmanjšale za 1,3 mrd EUR, predvsem zaradi posebne metodološke obravnave DUTB. **Druge terjatve** so znašale 3,4 mrd EUR, od tega 89% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (58%) in znotraj lastnega sektorja (19%).

Obveznosti države so znašale 42,9 mrd EUR in so se zmanjšale za 2,7 mrd EUR. Država je imela 32,2 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (65%), centralne banke (15%) in bank (14%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 1,8 mrd EUR), zmanjšale pa do bank (za 1,4 mrd EUR) in tujine (za 1,1 mrd EUR). Obveznosti iz **posojil** so znašale 4,8 mrd EUR, od tega 54% do tujine in 40% do bank. Konsolidiran **dolg** države (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je znašal 36,8 mrd EUR oz. 91% BDP.

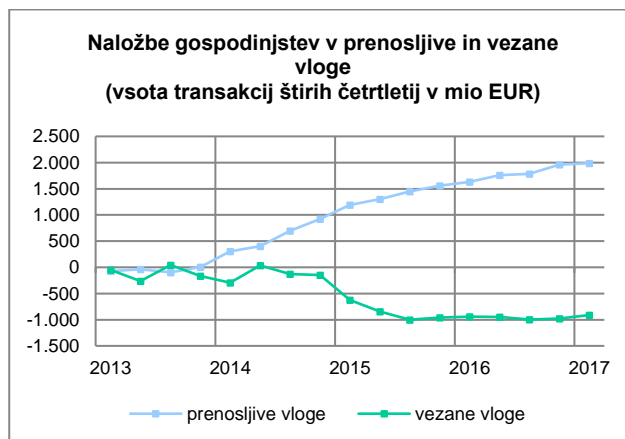

Država je imela **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 11,3 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je na letni ravni znašal 578 mio EUR oz. 1,4% BDP.

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrtnega leta 2017 znašala 41,4 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,5 mrd EUR. **Vloge** so znašale 17,9 mrd EUR (63% vlog na vpogled), od tega 94% v domačih bankah. Vloge so se povečale za 1,1 mrd EUR, pri čemer so se vloge na vpogled povečale za 2 mrd EUR, vezane vloge pa zmanjšale za 0,9 mrd EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 2,9 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 10,8 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (76%) in investicijske sklade (13%), ter so se povečale preko vrednostnih sprememb za 634 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 7,1 mrd EUR, od tega so pokojninske pravice predstavljale 45%, življenjska zavarovanja 44%, rezervacije iz neživiljenjskih zavarovanj pa 10%, ter so se povečale za 325 mio EUR (za 135 mio EUR neto vplačil).

Obveznosti gospodinjstev so znašale 12,6 mrd EUR. Obveznosti iz **posojil** so dosegle 11,1 mrd EUR, 84% do bank in 9% do drugih finančnih posrednikov, ter so se povečale za 470 mio EUR.

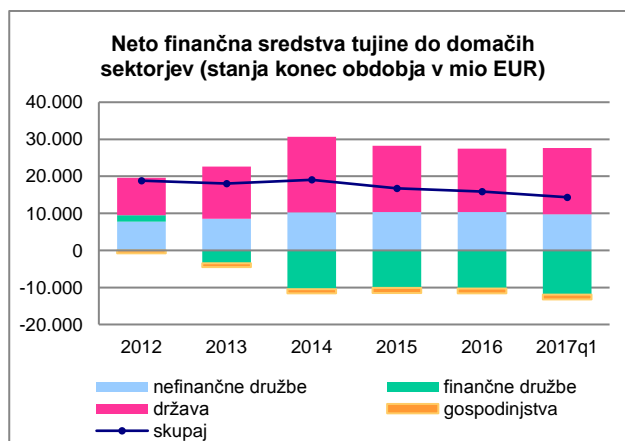

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 28,8 mrd EUR in se je povečal za 1,9 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrtnega leta 2017 znašala 58 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 726 mio EUR. Tujina je imela 21,6 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, in so se zmanjšale za 1,3 mrd EUR. **Posojila** so dosegla 13,9 mrd EUR, od tega 50% nefinančnim družbam, 19% državi in 18% bankam. Terjatve so se zmanjšale za 903 mio EUR, najbolj do bank in drugih finančnih posrednikov. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 12,6 mrd EUR, od tega 77% v nefinančne družbe in 16% v banke, ter so se povečale za 1,3 mrd EUR (za 909 mio EUR preko transakcij).

Obveznosti tujine so znašale 42,6 mrd EUR. Tujina je imela 14,2 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 42% do centralne banke, 28% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 25% do bank, in so se povečale za 2,3 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 8 mrd EUR in so se zmanjšale do države (za 1,5 mrd EUR) ter centralne banke (za 846 mio EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 7,4 mrd EUR, od tega 33% do nefinančnih družb, 25% do investicijskih skladov ter 18% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je poslabšal za 1,2 mrd EUR na 15,4 mrd EUR, pri čemer se je poslabšal najbolj do centralne banke (za 832 mio EUR) in drugih finančnih posrednikov (za 656 mio EUR), izboljšal pa do države (za 790 mio EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije	F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)
S.11 Nefinančne družbe	F.2 Gotovina in vloge
S.12 Finančne družbe	F.21 Gotovina
S.121 Centralna banka	F.22 Prenosljive vloge
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije	F.29 Druge vloge
S.124 Investicijski skladi razen MMF	F.3 Dolžniški vrednostni papirji
S.125 Drugi finančni posredniki	F.31 Kratkoročni
S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	F.32 Dolgoročni
S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci	F.4 Posojila
S.128 Zavarovalne družbe	F.41 Kratkoročna
S.129 Pokojninski skladi	F.42 Dolgoročna
S.13 Država	F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov
S.1311 Centralna država	F.511 Delnice, ki kotirajo
S.1313 Lokalna država	F.512 Delnice, ki ne kotirajo
S.1314 Skladi socialne varnosti	F.519 Drug lastniški kapital
S.14 Gospodinjstva	F.52 Delnice/enote investicijskih skladov
S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme
S.2 Tujina	F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja
S.21 EU	F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente
S.2111 Evroobmočje	F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov
S.2112 Ostale članice EU	F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev
S.22 Ostale države	F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene
	F.8 Druge terjatve in obveznosti
	F.81 Komercialni krediti in predujmi
	F.89 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

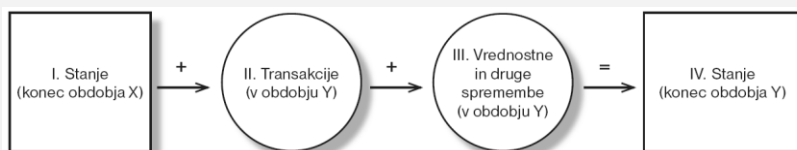
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;
- bančna statistika;
- statistika investicijskih skladov;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/iskalniki/financni-racun.asp?Mapald=922>